

Razgovaraju. Jedan, kome se crveni tana na nosu, veli:

— Ovu bi škodu morala da plati Jugoslavija. — A zašto? — pita drugi. — Pa zato, što je bura jugoslavenski fabri-

kat. Ona se zvi-zvi-zvilupuje ili na Velebitu ili u Senju ili u Hreljini ili u Kranjskoj, a to je sve Jugoslavija. Zato bi Jugoslavija morala biti odgovorna za svu škodu, što bi je tvoja krava ili ova čimila u tujem vrtu. Je li tako ili ne? —

Ne znam, što mi je ovaj drugi odgovorio, ali ja sam kasnije zugo razmislio o tome. Da je bura pravi jugoslavenski specijalitet — stoji. E pa onda kako dolazi jedan mirni rički građanin do toga, da trpi štete od takovog tudnjinskog i još tako bezobraznog vjetra? Je li na primjer pravo, da jedan Nino trči za kloubukom, što mu ga kao usprkos škida ona bezobrazna, jugoslavenska bura?

Bilo je vrijeme, kad bi se ovakovo razmatranje proglasilo ludim. Danas je ovakovo razmatranje sasvim na mjestu — i ja se ne bih ni najmanje začudio, da jednog dana "Vedetta" javi, da će se u Firenzi ili gdje drugdje sastati kakova partitčka, da utanači neke konvencije glede dupvanja bure na teritoriju negdašnje Korpusa separatuma. Rošac.

IZ OPATJIE
Odlaze... Ruši se... Njihove »barute»... Vrač - pogodjak.
Još malo i Opatija će opustjeti. Gosti odlaze jedni za drugima: protjeralo ih vrijeme; nekadašnja bura na moru i na kraju a valjda i u džepu. Po gdjejoja madama bila bi rada i ostala, ali muž — Nijemac ili Mađar, dočukao nešto, pa nenadano osvanuo otkupiti i sav crven kao paprika zapovijedao: — Pakuj! — još njocas ćemo natrag. Dok je muž bio odsutan, izkuda, da se nešto iza brda valjalo. Još jedna nekada. Na moru, ispod Vile Breiner, sazidali zid s namjorom da onj od-naspu zemlje, pa da prošire obalni put i Breinerovu terasu. More nije ni čekalo, da dodje jedno dobro juho ili kakva žestoka bura: ono je samo izglodalo jedva sagradjeni zid i srušilo ga. Ne pozna more ono naše famozno: »čemo lhalako»

Ovih dana posvadili se žestoko neki Co-verlizza i Spazzapan. Tu su sa'prozora letjele stvari, kojih je bolje ne imenovati. Upotreblila se tom zgodom sjekira. Protjelo je i nešto krvi.

»Vedetta» veli, da je to pravi škandal za ovakav jedan fini kurort, kaošto je naša Opatija, ali dodaje: neka se najzda tome kako ne čudi, jer da i Opatija ima kao i svi finiji gradovi svoj stari grad — (čitaj vječnici).

Tu ima »Vedetta» krivo. Opatija nije ni kada imala i ni danas nema nikakovo citave, ali ima zato svoje citadne nove.

U Opatiji da je neki La Terza, koji da iz onih tankih potza na ruci gasa ljudima srećicu. Evo, to znači: živjeti u tujdjoj rijci, kad već ne možeš ili ne čerš svojoj.

Rječka se »Vedetta» luti na gramofone, što neprestano zvrundaju same njemačke, mađarske i slavenske arije, a nikada italijanske. Neka ih pošaljje u Rim onome filozofu Gentile, da ih asimilira. Grinta.

IZ SV. MARTINA KOD BUZETA.
Prošle nedjelje, dne 27. septembra skupilo se u dvorani našeg Gospodarskog drustva lijepi broj ljudi, koji su došli amo na poziv promicatielnog odbora, da se osnuje nova Buzet-ska mlekarna sa sjedištem u Sv. Martinu. U tu zadrugu upisalo se odmah isti dan oko 60 posjednika. Do nove Mlekarne došje u dogovoreno sa nekim dosadajim mlekarnima iz privolnog ljudstva. No ljudstvo, barem nekoj, gledaju nekako nepouzdanu u tu novu zadrugu, jer još im je u živjoj uspomeni propast »Narodnog doma». Tu žalosnu uspomenu su nam zapustili oni, kojih »danas» nema među nama. Njih nema, a mi — živući »nosimo» njihove grijehe. No naš zdravi razum, naše dnevne potrebe, naše gospodarsko stanje, skupoća i velika plaćila siše nas, da na sve prošlo zaoboravimo i da opet počnemo zadrugu ži-vjeti i to gojenjem goveda i prodajom mlijeka. Mi svi znamo, da od vinogradstva nemamo se puno nadati. Loza sliti »neakom djjetetu, koje je podložno svkoj bolesti i gine. Goveće, koje je podložno svkoj bolesti i gine. Goveće, koje je podložno svkoj bolesti i gine. Goveće, koje je podložno svkoj bolesti i gine. Goveće, koje je podložno svkoj bolesti i gine.

Prošle nedjelje, dne 27. septembra skupilo se u dvorani našeg Gospodarskog drustva lijepi broj ljudi, koji su došli amo na poziv promicatielnog odbora, da se osnuje nova Buzet-ska mlekarna sa sjedištem u Sv. Martinu. U tu zadrugu upisalo se odmah isti dan oko 60 posjednika. Do nove Mlekarne došje u dogovoreno sa nekim dosadajim mlekarnima iz privolnog ljudstva. No ljudstvo, barem nekoj, gledaju nekako nepouzdanu u tu novu zadrugu, jer još im je u živjoj uspomeni propast »Narodnog doma». Tu žalosnu uspomenu su nam zapustili oni, kojih »danas» nema među nama. Njih nema, a mi — živući »nosimo» njihove grijehe. No naš zdravi razum, naše dnevne potrebe, naše gospodarsko stanje, skupoća i velika plaćila siše nas, da na sve prošlo zaoboravimo i da opet počnemo zadrugu ži-vjeti i to gojenjem goveda i prodajom mlijeka. Mi svi znamo, da od vinogradstva nemamo se puno nadati. Loza sliti »neakom djjetetu, koje je podložno svkoj bolesti i gine. Goveće, koje je podložno svkoj bolesti i gine. Goveće, koje je podložno svkoj bolesti i gine. Goveće, koje je podložno svkoj bolesti i gine.

PODLISTAK

RKARD KATALINIČKI JERETOV:

Drapan

Rijetka »machietta»
(Nastavak i svršetak.)

Ljeti uredi ladjicu malo bolje, pokrije ju »tendon», on sam obuče kamizolu i natkaše na glavu crvenu vunenu kapti, pa čeka »prizipravim» veslima tudjine, da ih malo provere motom. Drapan sjedi pod »tendon», misli na svoju ženu, žugu i suhu, koja će »ze» poput »Mima». Sjeca se prvih dana, kad ju je upoznao, pa mu nije nekako žao, što ju je upoznao. Ta »da» nemam ništa, mogao bi popit po keću litaricu više, a ovačko. Oh, mora ipak misliti i tu žuju, jer ga inače ona dođe tražiti! i a on se boji njenih koštatih ruku! njenog oštrg jezika. Drapan misli, a sunce grije i pali, tako, da mu se »pomačo» oči zatvaraju i on snije otkako u polusnu, da je gospodinj bogati »principali», pa ne vadi više ušleha iz mora i ne vozi tudju gospodu, već se lijepe nosi, pije i jede; al iz-

IZ BUZESTINE.

Naša »subotina».

Mi držimo »samanje» u gradu svake godine u prvnu nedjelju iz Male Gospoje. Tako smo i ove godine. Dan prije i pošlje jedna samja bilo je vrlo ružno, dočim u taj dan bilo je uprav krasno vrijeme, pak je došlo od citave bližnje i dalje okolice, dosti svijeta u grad. Dapada se taj naš sagram tkzv. subotinu rado dolazi kući: svaki domaćinac nastanjen drugdje. Došlo je i ove godine dosti putujućih trgovaca, a najviše sa sinarijom i toaletnim predmetima, pak »Slovenci sa svojom »suhom» robom: sita, rešeta, kabli, brente i drugo. Bilo je tu i drugih trgovaca laktene robe, pak kotova, a dosti maći trgovci došlo izložili svoju robu. Dostu se dobro trgovalo. Neobično je sada na »subotinu» to, što je došlo više igraha na sreću. No naša mladež je najviše potrošila za plus i na vrtuljci. Ove godine bile se dvije družine. Vrtilo se i plesalo da je bilo milota, ili bolje rečeno — grijehoti, a i sramota.

No moramo reći istinu, da najviše troše za ovakove bedastoće vanjska mladež iz Huma, Draguća, Vrha, Račica, dočim naš Sv. Martin, Sv. Ivan, Strped u tome je napredniji i pametniji. — Mi ćemo samo još ovo reći narodu našem, osobito našoj mladeži: Ne trošite, ljudi, u ludu svoj novac! Cuvajte novac za crme dane! A mi imamo već sada te crme dane. Mi znamo, da su na »subotinu» mnogi trošili za bedastoće od isposudjena novca. Djepovke su mnogo potrošile na maloveradne sitnice za nakit. — Znajete, ljudi, k nama na samjove dolazi najveće slaba roba. Kupujemo samo što silno potrebujemo u gospodarstvu i — ništa drugo!

IZ TRSTENKA.

Novi seoski župan. — Smutnje.

Krečmar Anton Bradetić primio je od općine iz Račje Vasi dekret, da neka nam on župani. Do sada nam je bio za župana gospodin Jure Rotar, koji je pravi poštenjak. On je bio i našim županom za vrijeme dok su se nalazili italijanski vojnici i vojnička oblast u selu. Svi smo bili s njime zadovoljni. Bio je župan Rotar poljvaljen od vojničkih oblasti, i zato su nam ga ponovno potvrdili za župana, a i selo je s njime zadovoljno.

I zato se čudimo kako to da je Bradetić, bez da mi znamo dobio dekret. Čijelo je selo svrglo jedamput Bradetića od županstva, jer nisu bili kod njega čisti poslovi, a niti jasni računi.

Petorica naš ihli smo protestirali u Buzeti, gdje boravi naš općinski komesar. — I dok ovo pišemo, ne znamo još za uspjeh. To ćemo vam poslije javiti.

Za sada svi jednodušno izjavljamo, da Bradetića ne čemo, jer imemo i priznamo samo Rotara Jure. Kod toga čemo ustrajati i zakonitim putem ne čemo prestati i braniti naša državljanska prava. I zato kličemo neka živi pravednost!

Doznali smo, da je našeg župana Rotara oklevetao i s lažju optužju Grgo Jurica, Bradetić i Braća Skorini. Bili su još nekokoj, ali za sada će ostati njihova imena u peruu, a nadalje čemo na njih paziti, i onda ako bude trebalo čemo ih makar fotografirati. — Sram ih budi, Boga i ljudi! — Trsteničani.

IZ BUZETA.

Kradja. — Loši uspjeh.

Kača još da danas nije nitko živo, onda smo se odlučio, da vam ja javim, što se je dogodilo u Buzetu gradu na dan 25. septembra.

Taj dan je bila vojnička stavnja (leva) od mladića iz naše kršne Cičarije. Svi su se lijepo ponašali i pokorili itako im zakon nažalo. Orilo se je po gradu i naše hrvatsko bugarenje. Naši mladići bili s evjelicem za kloubukom lijepo okičeni.

Taj lijepi mr i red pomutio je jedan zelen mladić iz Račje Vasi. Još mu skoro mlijeko curi iz ustiju. A to je bio sin poznatog delije Šepa, — postolara Crnac. On je ukruc unutra u kući u kojoj se je nalazila vojnička komisija jednom mladiću iz Podgača s kloubaka svijetle i salica tu u džep. Ukradeni mladić je to opazio i zahvatio našeg svoga ruč. No taj, kao taj, nečakao se i branio i hito je još po vrhu da se tuče s Gajcem. Ali Gajac, jer je vidio, kakovim lipovom ima posla i jer je bio pametniji popustio je.

Vidi se, da njegov otac »colo» ne zna uzgajati svoga sina. Ali kad to ne zna, jer nije ni sam uzgajao, onda bi morao svoga sina doma držati, a ne ga puštati iz kuće van, dok ne ozrije. — Šilo.

Franina i Jurina

(Va Sakramento).

Jur.: Kade smo to sada?
Fr.: Va Sakramento.
Fr.: Ala ne jidi sel Pitam te lepo i pristojno, da kade smo to sada?
Jur.: A ja sam ti lepo i pristojno rekao, da smo va Sakramento va glavnem grade od Kalifornije. Ca sam ja kriv, da se tako zove!
Fr.: A zašto mislo šli dalje, ravno do San Francisca. Ter nam već ni dugo.
Jur.: Ča će manje veli gradi. Ja sam ih već sit. Ja volim gledat zemlju. A ova Kalifornija je vaistuina fina zemlja. Pogledaj samo malo one ravnice pred kraja i konca! Kakovi vinogradi! Kakova staba! Kakova polja! Sve čemo mi to lepo razgledat i prošudjati da budemo imeli ča povedat, kada doma pridemo.
Fr.: Ale je bogata ova Amerika! Zmislet se ne bi mogal čovek česa svega ima ov narod!
Jur.: A beći? Celi svet mu je dužan. Ša čul, kako su nočaska va zelenice zijali oni Amerikani?
Fr.: Da bim ih tako ne čul! Celu noć nis sam mogal z okom žaćamat. Ca su ono govornili?
Jur.: Jadi! Su se na oni neki ministri, ki svaki dan pribajaju z Europi i prose, da bi njim se zamjilji dugi i interesi. Bravo, po moju dušu! — jadi! Su se čni Amerikani. Kako da mi pobiram naš dolari po ceste. Dosta čakul! Neaka plati svaki, ča j dužan, pak čemo bit prijatelji kako i prej!
Fr.: Ovakovih se čuje svaki dan i pufi nas u Istre. Joh ti ja o nemu, ki j dužan! Čuj Jurino! Za ovu Kaliforniju se od vavek govori, da ima va njoj puno zlata. Da bimo m tu ostali i kopali — morda bimo i mi ča našli?
Jur.: Pak ča bimo z beći?
Fr.: Bimo svem našem ljudem u Istre platiš dugi i još ča zgora hitili. Ča ne bi to bilo lepo?
Jur.: Aj bi! Ma da mi to napravimo, rekli bi nam, da je to propaganda.
Fr.: E — kada j tako — onput nisi! A ča smo se tu stavili sedet kako dva pekjar?
Jur.: Ča ne vidiš, da smo pod talafonom prez čice? Počekajmo, morda nam se ki z domi javil Potekaj malo. Sve mi se čini, kako da neč steže! Je — uprav tako! A viš — to je Luce...
Fr.: Čekaj, da i ja čujem! Viš — pita te, da kade smo?
Jur.: Va Sakramento, Luce!
Fr.: No — sada i ona misli, da se neč ja diš. Reci njoj, da je Sakramento jedan grad va Kalifornije.
Jur.: Rekal sam njoj. Pusti me, da poslušam.
Fr.: Ma i ja bim rad čul. Ča ono govori? Je to moguće? Naš kalendarij »Jurina i Franina», da je već štampan?
Jur.: Ma muči, ne muti nas. Luce, oj Luce!
Fr.: A je pak ča fanjski ta naš kalendarij?
Fr.: Viš, da ti celo vreme govori, da lepji ne more bit. I da ga ljudi, kako neml-

kupuju i da se svi čude, otkuda smo vraga — križi Božji budi! — ono banka zneli.

Jur.: Pusti malo, da ja govorim! Dunke Luce... Smokvi! Već ju ni čul!
Fr.: A ča će nam sada, kada znamo, da je kalendarij vane. Bože moj dragi još su tri meseci do Božiča i već imamo u Istre kalendarij za novo leto. Pobogaj! mi letimo kako lestonevi. Jur je Amerika bogata, velika i silna i jur ima ljud za ča hitat, a još nimaju nijednega kalendarija za novo leto! Kad pridemo va San Francisco dobro bi, da malo to razglasimo. Neka sam ja drugi, ako ne biva petnajst dan Amerika sveh kupila
Jur.: Ja pak ča bi onput našem u Istre ostalo? Ako će pak ki Amerikan imo naš kalendarij, neka ga sam naruci nam ni treba delat tu nikakove reklame! Nego znaš ča moremo mi storit?
Fr.: A ča?
Jur.: Da naručimo jedan čabrić biri, pak da lepo proslavimo rojenje našega petega kalendarija.
Fr.: To moremo! Ala, Amerika! Čabrić bismo!

IZ SMOLJANI.

Ovogodišnja berba. — Otvorene škole. — Malarija. — Smrt dugogodišnjeg općinskog načelnika.

Mi se ove godine moramo obilja zahvaliti Bogu, što nam je očuvao našo lijepe vinograde od nerospore i tuče. Naši ljudi iz svih istarskih krajeva, tuče na lošu berbu, ali mi Smoljanci to ne možemo da činimo. Imali smo obilja dobru berbu. Nešli smo dobre i grde grzida. Mnogi smo i prodali grozdje. Cijena naša bila od L. 1.50 do 1.60 kg. Inače imat čemo dosta božje kapljice, da ugasio smi ziditi pa nam ne č trebati da pobahajmo svetvinčenske gostione kao do sada. Naš seljak u cijelu sedmicu radio u kruhu i vodi, dok u nedjelju »pofrajoj» u oštariji i ono malo novaca, što ih ima, i to baš kod onog gostioničara koji, nas god. 1924, nije poznavao n biralistu. Hvala susjedima Rezacima, Štokovcima i Cabrončićima, koji su zadržali onu našu zadatu riječ: »Koji ide u njegovu butlugu i oštariju, ne rudi! mu dica ni šenica». Ova je rečenica vrijedila za nekoje naše padjaše samo nekoliko mjeseca, sram ih bilo!
Ove nam se sedmice otvara škola. Imenovana je neka učiteljica nama još nepoznata. Dužnost je naša: da svi prijavimo i tražimo, da se naša djeca podučavaju u dodatnim stovima u materinskom jeziku. Uvjereni smo da će to naši Smoljanci učiniti; jer je našem poštenjaku bilo uvijek geslo: »Sve za obraz, obraz ni zastao», pa tako mora da bude i sada. Tražimo i zahvaljivamo, da nam barem onu mrvicu ne oduzmu, koju nam zakon dozvoljava.

U našem selu postoji crkva, koja je posvećena Majki Božjoj od zdravlja. Ove godine bila je ova crkva blagoslovljena. Sada dočaji skoro svake sedmice amo misiji župnik iz Sv. Vincenta. On misli i propovjedja samo u italijanskom jeziku. To nije u redu. Pop Zvončevič je dužan da vrši crkvene funkcije u jeziku, koji narod razumije. Osim toga i molitve treba da molu u našem jeziku. Ako ne učini, mogao bi se jednog dana naći sam u crkvi. Zar zbilja ide za tim?

Ovuda je harala dva mjeseca, avgusta i septembra, »malarija». Općinski se je liječnik dr. Covrič mnogo trudio, da je istrijebio odavle. Smrtnih slučajeva bilo malo ili ništa.

Prošle sedmice umro je u Sv. Vincentu bivši dugogodišnji načelnik, čav. Doblanovič, koji je s nama postupao maćuhinski. Naš narod je mazio iz dna duše, imali bismo još kojesta da progovorimo o njemu, ali re čemo da č činimo. Na vratima groba, nama mjesta mrznog! Njegovomu sinu Arturu naša saučest!

IZ LABINJINE.

Slaba ljetina.

Kod nas je zlo u svemu. Ljetina je više slab nego dobra, a grozdja ko da upoce nemamo. loza. Nema ča skoro ništa. Mnogi traže svakojae uzroke tome, a neki misle čak i to: da je svemu tome kriva moderna galica, koja je bila vrlo slabe sastavine, pa je grozdje izgorejela i — opržila. Bog sam znae, možda je još tako. Kako bilo da bilo, svakako je za nas slabo i veoma teško.

dan, da prehrani sebe i svoju ženu. On nije zločest, on nije opak. Najveća mu je mana ta, da se više puta u ređu ponavlja, pa spava u ladjki ko zaklan, dok mu žena ne dodje, te ga čuškom ne rastrijeznij, al inače on gleda, da zaslužil svagašnji kruh »onestament».

Čtjeti je bogoviti danak kod mora, bez kog on ne bi mogao živjeti, a na večer, kad sunce zapanne za golom glavicom Učke, prije nego se kući »kapuce» — kako bi on rekao — tu koj »vinarun», da tamo istruči čašicu vina, samo da zaboravi »amisericu», koja ga štiti i svoju dužu, suhu ženu Memu.

Marko nesrečni i bogati Vasilje

(Ruska narodna priča).

U nekoj carevini bio bogat trgovac Marko, koga su zvali »bogati». Marko je imao hčer prokrasna lica i dobra srca. Ime joj je bilo Anastasija, a bilo joj je samo pet godina. Marko nije nikako trpio siromašas; čim bi koji dšao, on zapovjedi silijazca da ga otpamju i nabuškanj na nj pse.

Jednom dođosje dva sjeđa starca, Marko ih vidje, pa zapovjedi da ih očeraju psima. Tu se desila prekrasna Anastasija i stade moliti oca. — Rodjeni čete, ne gonu ove siromašne, nego ih radi mene pustite u stalu.

Marko saslušao molbu svoje hčeri i zapovjedi da ih puste u štalu.

Kad su u kući svi zaspali, Anastasija ustade i podje stali. Približivi se, poče pristusivati čav. — U tom i tom selu, u toga i toga Hrtščanina rodi se sin. Kako da ga krstim i kakvom srećom da ga obdarim?

Drugi reče: — Daj mu ime: Vasilje. Prezime: Nesrečni. a nagradi čavo ga bogstavom Marka Bogatoga, u koga smo na konku.

Anastasija je sve to čula.

Kad je svanulo, stari se obukli i otišli. Anastasija ispriča ocu sve, što je čula.

Marko obuze nekta sumnja. On je želio znati: da li se zaista e tom selu redilo onomu djetetu. Za to se odveza sam u to selo, na čje svećenik i upita ga: — Da li se redilo utvas mračko dijete toga i toga dana?

KONAC TAKOZVANIH OPĆINSKIH AUTONOMIJA

Kako je poznato, do sada su sve naše općine hiralje svojeg načelnika. Od sada unaprijed bit će drugi rije. Vlada sprema jedan nacrt po kojem se će više moći nijedna općina, koja ne broji preko 5000 duša, hiralje svojeg načelnika. Općine će hiralje samo za stopnicu, a načelnika — epodestata — ime-novat će vlada. Ti epodestati bit će smatрани kao državni činovnici. Ako se ne varamo, većina istarskih općina bit će usrećena takovim epodestatima.

PROCES PROTIV COLLARIGA I DRUGOVA U PUL

Kako nam javljaju iz Pule, ovih dana zapo-čeo je pred lamosnijim porotnim sudstvenim sude-beni proces protiv poznatog razbojnika Collariga (čijaj Kolarica) i njegovih drugova, koji imadu na savješni mnogobrojne provale, krađe i umore. Sam Collarig mora da se brani radi 33 zločina. Zanimanje je za proces vanredno veliko. Rasprava će trajati preko 20 dana. Collariga su doveli na nastup u oklopnom automobilu. Putem ga je pratila velika skupina kr. karabinjera i policijskih agenata. Svih skupa bilo oko 200 osoba, tako da je bila isključena svaka mogućnost bijega. Na sam proces osvrnut ćemo se u jednom od narednih brojeva «Istarske Rijечи».

Svega po malo

Hotel u šupljini stabla.

Takav hotel nalazi se u Kaliforniji i to na cesti, koja vodi iz Santa Cruzu u San Jose. Poznato je, da se u Kaliforniji nalaze najveća stabla svijeta orijaskih tisućgodisnjih drveća. Neki se je lukavi Amerikanac domislio, da ih iskoristi za svoju svrhu, pa je nekoliko tih stabala uređio kao hotel. Troškovi gradnje bili su vrlo poznati, a namjnom ne plaća nikakvu. Šuplje stablo jednog takvog orijasa, koje imadu u opsegu oko 22 metara, uređeno je kao gostionica. Isto tako imadu kao letnu restauraciju oko drveća mali vrtić, prekriven gustom krošnjom. Nekoliko isto tako šupljih stabala u blizini onoga najvećega pretvoreno je u spavaonice s krevetima, ogledalima, umivaonicama i ostalim stvarima. Jedno drvo uređeno je samo za stanovanje osoba ovog čudnovatog hotela.

Jedna zanimljiva oklada.

Nedavno se je u Londonu okladio jedan engleski plemić za 4000 funti sterlinga, da će od 6 sati izjutra do pola noći svako četvrt sata popiti jednu čašu vode, a da će u tome ustrajati dva mjeseca.

Njegov protivnik svako četvrt sata pružao mu je čašu vode, i plemić je imao da izdrži tešku borbu — pošto je svakih 18 sati morao da popije 18 litara vode. On napokon izdrži borbu i dobije okladu.

Divna primjer domovinske ljubavi.

Kako je poznato, Austrija je za vrijeme svjetskog rata okupirala Crnu Goru. Tu su okupaciju stari Crnogorci, koji ostadoše kod svojih domova, dočekali sa najvećim ogorčenjem. Nijemci i Mađžari poduzeli su sve moguće korake, da pridobiju za sebe neke koje crnogorske svećenike. Nudjali su im sve i sva, ali sve uzalud. Crnogorski se popovi nisu htjeli prodati za isti novac. Naprotiv oni su uvijek dizali žene i djecu protiv neprijateljske najezde. U tom pogledu osobito se isticao neki stari Simončić. On je neustajivo bunio narod protiv njemačke i mađžarske soldateske. Kad su ga austrijske vojničke vlasti ulovile na činu osuđile ga na smrt. Taj je čestiti svećenik prije strijeljanja rekao svojim ubiocima: « Samo pucajte! Moja krv će i onako da rasturi vašu carevinu, ni Beč vam ne će ostati.» Nato su htjeli da mu vežu oči, da ne vidi paljbu, ali on toga nije dozvolio, već je junčki umro sa ovim riječima: «Ove grudi su za to, da budu junčiji probijene za Otadžbinu.» — Doista divan primjer domovinske ljubavi!

Širite „Istarsku Riječ“!

Sve više slučajeva bolesti spavanja.

U Engleskoj su silno uznemireni, jer po-njavno raste broj smrtnih slučajeva bolesti spavanja. Prošle godine, obolilo je od te ne-obične bolesti 5.039 osoba, a od toga je 1407 umrlo. Ove godine obolilo ih je svega 1969, ali je procenat smrtnih slučajeva neobično velik.

Ta bolest spavanja prvi put se je pojavila u Evropi god. 1917. U isto vrijeme bilo je i u Njemačkoj slučajeva obolenja. U Engleskoj pojavila se prvi put u aprilu god. 1918. Oboljenju podliježu naročito mlade osobe, a dosad je potpuno nerazjašnjen uzrok bolesti. Prvi znakovi njeni vide se u velikoj klonulosi, jakim glavoboljama, nejasnom gledanju i mučnini. Ponekad se pojavljuju i piške na koži, ali ove nestaju brzo. Gdjejkada se osjećaju i žestoke boli u vratu. Krajem treće nedjelje nastupa kriza bolesti. Ako je bolesnik prebolio, onda e za dva do tri tjedna potpuno zdrav. U protivnom slučaju nastupa smrt, i to vrlo teška, jer organi disanja malo pomalo prestaju da funkcioniraju.

900 sela pod vodom.

Kako javljaju iz Pekinga (Kina), nedavno je žurta rijeka poplavila 900 sela u pokrajini Santunga. Poplava je trajala skoro cijeli dan. Broj je ljudskih žrtava vanredno visok.

Najveći križ na svijetu.

Najveći spomenik u obliku krsta, nalazi se u jednom perivoju u San Francisco. Na mjestu gdje je postavljen, održana je 1597. godine prva kršćanska služba božja, koja se tada obdržavala u svim djelovima novoga svijeta. Krst je gotovo 27 i po metara visok, i postavljen je na jednoj četverouglastoj podlozi, koja je visoka 12 metara.

Hitac na mjesec.

U posljednje je vrijeme američki profesor Goddard došao na zaista neobičnu ideju. Radi se naime o tom, da sa našeg planeta (zemlje) izbaciti na mjesec neku vrst rakete, koja bi navodno morala da bude prva vijest našem najbližem susjedu — mjesecu.

Aparat, kojim će biti izbačena napomenuta raketa, izgledat će kao neka vrst torpeda. Aparat će biti tako udešen, da može odmah izbaciti hitac izvan granica naše zemlje. Cim bi hitac prispio na mjesec, on bi eksplozivno prourokujući ogroman plamen, a to bi ujedno bio i znak našim astrolozima, da je pokus sretno uspio. Signal bi naravno bio zapažen samo pomoću jakih teleskopa (dalekozora).

Po računu profesora Goddarda put hitca trajao bi samo 186 sati, što je upravo neznatno dno vremena, ako se uzme u obzir, da daljina između naše zemlje i mjeseca iznosi 384 hiljade kilometara. Smithov Institut stavio je profesoru Goddardu na raspolaganje svotu od 80 hiljada dolara, koja će biti sva upotreb-ljena za troškove oko eksperimenta.

Igradnja aparata traje već 3 godine i bit će brzo dovršen, tako, da će se pokus obaviti već u decembru ove godine.

Porodica, u kojoj živi pet generacija.

U Ennevelinu blizu Lillea u Francuskoj živi 94-godišnja gospođa Martin na čelu porodice, u kojoj živi pet generacija. Drugu generaciju predstavlja Henri Martin, a njegov sin 50-go dišnji Anatol Martin predstavlja treću. Zatim dolazi četvrta generacija u osobi 25-godišnjeg Henri Martina, a ovaj ima troje djece Marcela, Henrya i Julesa. Stara gospođa Martin odista može da govori ovako: «Sine, reci keceri tvoje keckerke, da njezin sin plaće.»

Objesio se zbog žita.

Gjula Rosza, zemljoposjednik iz sela Kova kod Sente, dovezao je bio ovih dana 50 metričkih centi pšenice u Senu, da ih proda. Trgovci žita nisu htjeli da mu kupe to žito, jer je već bilo dosta pljesnice. Ozlojeđen zbog toga obesio se je Rosza na tavanu svojih roditelja, koji žive u Senti. U njegovom džepu nađeno je 6 hiljada dinara, četovoga novca i mjenica na trinaest hiljada dinara, što su mu dužni seljaci. Nikalvih drugih pisama ili kakovih papira nije nađeno kod njega.

DOPIŠNICA UREDNIŠTVA

Našim dopisnicima: Mnogi nam pišu, da su u posljednjem broju «Istarske Ri-ječi» primili i reklamne ceduljice: «Buni postali fruttiferi». Ove ceduljice je metnula u novinu poštanska uprava kođ otpremljenja lista u svrhu reklame.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAN ŠTARI
Tisk: TISKARA „EDINOST“ U TRSTU

KUPIJEMO i plaćamo po najvišim cje-nama drva za ogrijev, drveni ugljen, hra-stova i bukova debla, suhe pečurke, med, mlijeko, jaja, maslo itd. Knecko-Trgovacko Društvo, Trieste, via Raffi-neria 4.

TRAZI SE SELJAK OŽENJEN, koji znađe dobro obrađivati vinograd. Daljnje upute daje Kucich, Rijeka, Via Bovio 3, II. kat desmo.

Badernsko društvo za štednju i zajmove U BADERNI

Redovita glavna skupština Badernskog društva za štednju i zajmove održavati će se u nedjelju, dne 18. ov. mj. u 10. sati u jutro sa sledećim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika posljednje glavne skupš-tine.
2. Izveštaj upravnog odbora.
3. Izveštaj nadzornog odbora.
4. Odobrenje bilance za 1924.
5. Eventualia.

Ako u određeni sat ne bude prisutan do-statan broj članova za zaključivanje, održati će se ½ sata kasnije bez obzira na broj čl-anova i sa istim dnevnim redom.

ODBOR

UVAŽUJTE!

U proširenoj te na novo uređenoj i opremljenoj trgovini

Matko Koren & Co. u Pazinu

(pređ zavijom k rlohoj crkvi)

dobijete najveći izbor izgotovljene obuce za odrasle i djecu, u crnim i drugim bojama uz razne cijene.

Zutih i crnih cipela za muške, ženske i djecu, kaošto i bijele koše (va-kete) za radnju. Dalje svih vrsta po-modnih klobuka, kapa, košulja, kr-tava, naramenica, kišobrana, finoć štola te različitoj končenog platna za radničke košulje i gace.

lзрадјuju se odijela po mjeri.

CIJENE VRL0 UMJERENE.

Izišao je

Narodni koledar „Jurina i Franina“

za godinu 1926.

Koledar je snabdjeven sa najzanimivijim poučnim i zabavnim stivom. Ima više slika i drugih zanimivosti. Neophodno je potreban za svakog seljaka. Nijedna kuća ne bi smjela ostati bez njega. — Cijena je ovom krasnom koledaru

u Trstu samo 2'50 L.

Tko narudi koledar izravno kod uprave, poštarinu mora posebno platiti.

Narudžbe prima:

UPRAVA „ISTARSKE RIJEČI“ - TRIESTE, Via S. Francesco 20/1.

Koledar se može dobiti i u nekim knjžarama, gdje se je prodavao i lanjske godine.

ZAHVALA

Svoji rodbini prijateljima i znancima koji su našeg nezaboravnog i nepretrzanog supruga i oca

Eferata Viškani

otpratili k vječnom počinuku ži nastoje da nam na bilokoji način budu pri prigodom smrti, neka je ovime izreče naša duboka hvala.

Posebno se zahvaljujemo čitavoj rodbini i njegovim kolegama, koji su položili kao zadnji pozdrav krasne vijence na njegov grob.

Bog platio svima!

U Opatiju, dne 7. oktobra 1925.

Obitelj VIŠKANI

ALOJZIJI POVH

PIAZZA GARIBALDI 2, prvi kat

Telefon 3-29

Najveće skladište satova i zlatnih predmeta u Trstu

Prodaje i na obroke

Trgovina koža

i raznih postolarskih potrepština

FRAN CINK

Trst - Trieste, Via Udine 49

drži u svom skladištu

svake vrsti a tu struku zasjecajuće robe uz najnižu dnevnu cijenu.

Podvorha brza i točna. Podvorha brza i točna.

Zlato, srebro, krune, platin i umjetne zubove

kupuje

Zlatarna ALBERT POVH

Trst, Via Mazzini 46

PRVA HRVATSKA ŠTEDIONICA

Dionička glavnica
Dinara 75.000.000

U ZAGREBU
Osnovana god. 1846.
Podružnica FIUME-RIJEKA

Pričuve: Din. 55.000.000
Ulošci preko Din. 800.000.000

Podružnice: Bačka Palanka, Beograd, Bjelovar, Brod na Savi, Crikvenica, Celje, Čakovec, Daruvar, Delnice, Djakovo, Dubrovnik, Gjurjevac, Hoki, Karlovac, Krajevica, Križevci, Ljubljana, Maribor, Mitrovića, Nova Gradiska, Novisad, Ogulin, Osijek g. gr., Požega, Senj, Sisak, Skoplje, Split, Sušak, Subotica, Varaždin, Vel. Gorica, Vinkovci, Virovitića, Vukovar, Zemun, Zagreb, Ilica br. 117 a, Vlaška ulica br. 86.

Ispostave: Osijek d. g.

Mjenjačnica: Zagreb, Ilica br. 5.

Brzojavni naslov: PRAŠTEDIONA.

Najkulantnije:

Prima:

uloške naknizje i tekući račun. Eskomptira mjenice i devize.

Prima:

na inkaso tu- i inozemne mjenice.

Izdaje:

4½% založnice i 4½% komunalne obveznice, koje imadu oprost od poreza, pupilarnu sigurnost i jamčevnu sposobnost.

Kupuje i prodaje: valute i devize.

Izdaje:

čekove i kreditna pisma, obav-lja isplate na temelju akreditiva na sva tu- i inozemna mjesta.

Unovčuje:

razne čekove poglavito američanske.

Obavlja:

burzovne naloge savjesno i kul-antno.

Posreduje:

kod predoznaka iz Amerike u tuzemstvo.